

LEGE nr. 182 din 25 octombrie 2000 (*republicată*)

privind protejarea patrimoniului cultural național mobil*)

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 259 din 9 aprilie 2014

Data intrării în vigoare 09-04-2014

Formă consolidată valabilă la data 30-03-2018

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 09-06-2017 până la data de 02-04-2018

Atenție, se afisează forma consolidată a LEGE nr. 182 din 25 octombrie 2000 (*republicată*)(Republicata 2) din Monitorul Oficial nr.259 din 09-04-2014

Notă CTCE

*) Forma consolidată a LEGII nr. 182 din 25 octombrie 2000, (Rep. 2) din Monitorul Oficial nr. 259 din 9 aprilie 2014, la data de 30 Martie 2018 este realizată prin includerea modificărilor și completărilor aduse de: LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017.

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat informării utilizatorilor.

Notă *) Republicată în temeiul art. 248 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012, rectificată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 117 din 1 martie 2013, cu modificările ulterioare, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 182/2000 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 828 din 9 decembrie 2008 și ulterior a fost modificată și completată prin:

- Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 9 noiembrie 2009, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 97/2010 pentru completarea art. 99 din Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 351 din 27 mai 2010;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2011 pentru reorganizarea unor instituții aflate în subordinea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, precum și pentru reducerea unor cheltuieli, aprobată prin Legea nr. 179/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 730 din 17 octombrie 2011.

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

(1) Prezenta lege instituie regimul juridic al bunurilor aparținând patrimoniului cultural național mobil, ca parte a patrimoniului cultural național, și reglementează activitățile specifice de protejare a acestora.

(2) Patrimoniul cultural național cuprinde ansamblul bunurilor identificate ca atare, indiferent de regimul de proprietate asupra acestora, care reprezintă o mărturie și o expresie a valorilor, credințelor, cunoștințelor și tradițiilor aflate în continuă evoluție; cuprinde toate elementele rezultate din interacțiunea, de-a lungul timpului, între factorii umani și cei naturali.

Articolul 2

(1) Statul garantează proprietatea și asigură, potrivit legii, protejarea bunurilor care fac parte din patrimoniul cultural național mobil.

(2) Exercițarea dreptului de proprietate și a altor drepturi reale, precum și a dreptului de administrare asupra unui bun din patrimoniul cultural național mobil este supusă reglementărilor prezentei legi.

(3) Statul asigură, potrivit legii, baza materială și resursele financiare necesare pentru protejarea patrimoniului cultural național mobil.

(4) În sensul prezentei legi, prin protejarea patrimoniului cultural național mobil se înțelege ansamblul de măsuri având caracter științific, juridic, administrativ, financiar, fiscal și tehnic, menite să asigure identificarea, cercetarea, inventarierea, clasarea, conservarea, asigurarea securității, întreținerea, prepararea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național mobil, în vederea asigurării accesului democratic la cultură și a transmiterii acestui patrimoniu generațiilor viitoare.

(5) Protejarea patrimoniului cultural național mobil este realizată prin intermediul autorităților administrației publice, al unor instituții specializate, cum sunt muzeele, colecțiile publice, casele memoriale, arhivele și bibliotecile, al cultelor religioase și instituțiilor ecleziastice, precum și al organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniu.

Articolul 3

(1) Patrimoniul cultural național mobil este alcătuit din bunuri cu valoare istorică, arheologică, documentară, etnografică, artistică, științifică și tehnică, literară, cinematografică, numismatică, filatelică, heraldică, bibliofilă, cartografică și epigrafică, reprezentând mărturii materiale ale evoluției mediului natural și ale relațiilor omului cu acesta, ale potențialului creator uman și ale contribuției românești, precum și a minorităților naționale la civilizația universală.

(2) Bunurile care alcătuiesc patrimoniul cultural național mobil sunt:

1. bunuri arheologice și istorico-documentare, precum:

- a)** descoperirile arheologice terestre și subacvatice, unelte, ceramică, inscripții, monede, sigilii, bijuterii, piese de vestimentație și harnașament, arme, însemne funerare, cu excepția eşantioanelor de materiale de construcție, materiale din situri, care constituie probe arheologice pentru analize de specialitate;
- b)** elemente provenite din dezmembrarea monumentelor istorice;
- c)** mărturii materiale și documentare privind istoria politică, economică, socială, militară, religioasă, științifică, artistică, sportivă sau din alte domenii;
- d)** manuscrise, incunabule, cărți rare și cărți vechi, cărți cu valoare bibliofilă;
- e)** documente și tipărituri de interes social: documente de arhivă, hărți și alte materiale cartografice;
- f)** obiecte cu valoare memorialistică;
- g)** obiecte și documente cu valoare numismatică, filatelică, heraldică: monede, ponduri, decorații, insigne, sigilii, brevete, mărci poștale, drapele și stindarde;
- h)** piese epigrafice;
- i)** fotografii, clișee fotografice, filme, înregistrări audio și video;
- j)** instrumente muzicale;
- k)** uniforme militare și accesorii ale acestora;
- l)** obiecte cu valoare tehnică;

2. bunuri cu semnificație artistică, precum:

- a)** opere de artă plastică: pictură, sculptură, grafică, desen, gravură, fotografie și altele;
- b)** opere de artă decorativă și aplicată din sticlă, ceramică, metal, lemn, textile și alte materiale, podoabe;
- c)** obiecte de cult: icoane, broderii, orfevrărie, mobilier și altele;
- d)** proiecte și prototipuri de design;
- e)** materiale primare ale filmelor artistice, documentare și de animație;
- f)** monumente de for public, componente artistice expuse în aer liber;

3. bunuri cu semnificație etnografică, precum:

- a)** unelte, obiecte de uz casnic și gospodăresc;
- b)** piese de mobilier;
- c)** ceramică;
- d)** textile, piese de port, pielărie;
- e)** alte obiecte din metal, lemn, os, piatră, sticlă;
- f)** obiecte de cult;
- g)** podoabe;
- h)** ansambluri de obiecte etnografice;
- i)** monumente din muzeele etnografice în aer liber;

4. bunuri de importanță științifică, precum:

- a)** specimene rare și colecții de zoologie, botanică, mineralogie și anatomie;
- b)** trofee de vânat;

5. bunuri de importanță tehnică, precum:

- a)** creații tehnice unicate;
- b)** rarități, indiferent de marcă;
- c)** prototipurile aparatelor, dispozitivelor și mașinilor din creația curentă;
- d)** creații tehnice cu valoare memorială;
- e)** realizări ale tehnicii populare;
- f)** matrițe de compact-discuri, de CD-ROM, de DVD și altele asemenea.

Articolul 4

Bunurile aparținând patrimoniului cultural național mobil fac parte, în funcție de importanța sau de semnificația lor istorică, arheologică, documentară, etnografică, artistică, științifică și tehnică, literară, cinematografică, numismatică, filatelică, heraldică, bibliofilă, cartografică și epigrafică, de vechimea, unicitatea sau raritatea lor, din:

- a) tezaurul patrimoniului cultural național mobil, denumit în continuare tezaur, alcătuit din bunuri culturale de valoare excepțională pentru umanitate;
- b) fondul patrimoniului cultural național mobil, denumit în continuare fond, alcătuit din bunuri culturale cu valoare deosebită pentru România.

Articolul 5

- (1) Bunurile culturale mobile pot fi proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale sau proprietate privată a persoanelor fizice și a persoanelor juridice de drept privat.
- (2) Asupra bunurilor prevăzute la [alin. \(1\)](#) se pot constitui, potrivit formei de proprietate, în condițiile legii, un drept de administrare sau alte drepturi reale, după caz.

Articolul 6

- (1) Ministerul Culturii și Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor coordonează activitățile specifice din domeniul patrimoniului cultural național mobil.
- (2) Face excepție de la prevederile [alin. \(1\)](#) Fondul Arhivistic Național al României aflat în administrarea Arhivelor Naționale, precum și în cea a direcțiilor județene ale Arhivelor Naționale, constituit în conformitate cu prevederile [Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996](#), cu modificările și completările ulterioare.
- (3) Ministerul Culturii reprezintă statul român în relațiile interne și internaționale care au ca obiect patrimoniul cultural național mobil.

Articolul 7

- (1) Autoritățile competente au obligația să facă toate demersurile, potrivit prevederilor legale în vigoare și convențiilor internaționale la care România este parte, pentru redobândirea unor bunuri culturale care au fost exportate ilegal, au fost sustrate din muzee sau colecții ori sunt deținute fără temei legal în străinătate.
- (2) Autoritățile competente se angajează să participe la orice operațiune internațională organizată în comun, în baza unui acord de cooperare, în vederea interzicerii și împiedicării operațiunilor ilicite de import, export și transfer de proprietate al bunurilor culturale.

Articolul 8

Autoritățile publice, proprietarii, titularii altor drepturi reale, precum și titularii dreptului de administrare asupra bunurilor ce fac parte din patrimoniul cultural național mobil au obligația de a le proteja împotriva oricăror acte comise sau omise care pot duce la degradarea, distrugerea, pierderea, sustragerea sau exportul ilegal al acestora.

Capitolul II Cercetarea, inventarierea și clasarea

Articolul 9

Activitatea de cercetare, desfășurată de cercetătorii științifici în instituții publice specializate, deținătoare de bunuri care fac parte din patrimoniul cultural național mobil, are ca obiect cercetarea, dezvoltarea și valorificarea științifică a patrimoniului cultural național mobil, în principal a celui deținut de instituția respectivă.

Articolul 10

În sensul prezentei legi, prin clasare se înțelege procedura de stabilire a bunurilor culturale mobile care fac parte din categoriile juridice ale patrimoniului cultural național mobil, tezaur și fond.

Articolul 11

Declanșarea procedurii de clasare a bunurilor culturale mobile se face:

1. din oficiu, în următoarele situații:
 - a) pentru bunurile culturale mobile aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale și administrate de instituții publice, regii autonome, companii naționale, societăți naționale sau alte societăți la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar;
 - b) pentru bunurile culturale mobile aflate în proprietatea cultelor religioase;
 - c) pentru bunurile culturale mobile care fac obiectul unei vânzări publice prin licitație sau prin intermediul unui agent autorizat;
 - d) pentru bunurile culturale mobile pentru care se solicită exportul temporar sau definitiv;
 - e) pentru bunurile culturale mobile descoperite întâmplător ori în cadrul unor cercetări arheologice, etnologice, paleontologice sau geologice;
 - f) pentru bunurile culturale mobile confiscate;

- g) pentru bunurile culturale mobile care au făcut obiectul unor tentative de export ilegal;
 - h) pentru bunurile culturale mobile care au părăsit ilegal teritoriul României;
 - i) pentru bunurile aflate în custodia instituțiilor publice, care urmează să fie restituite;
 - j) pentru bunurile culturale mobile ce urmează a fi restaurate;
 - k) pentru bunurile culturale mobile ce fac obiectul declanșării unei cercetări penale;
2. la solicitarea persoanelor fizice și a celorlalte persoane juridice de drept privat, proprietare ale bunului respectiv.

Articolul 12

- (1) Clasarea se va efectua pe baza unui raport de expertiză întocmit de experți sau specialiști acreditați de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.
- (2) Clasarea unui bun trebuie finalizată în cel mult 3 luni din momentul declanșării procedurii de clasare.
- (3) Organismul științific competent să hotărască asupra propunerilor de clasare este Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.
- (4) Hotărârea de clasare va fi semnată de președintele Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor și va fi aprobată prin ordin al ministrului culturii, în interiorul termenului prevăzut la [alin. \(2\)](#).
- (5) La hotărârea de clasare se anexează în extras concluziile raportului de expertiză prin care se asigură identificarea bunului cultural mobil respectiv, fișa standard a obiectului și fotografia alb-negru sau color, după caz.
- (6) În cazul bunurilor culturale mobile care nu au fost propuse la clasare, concluziile raportului de expertiză cuprinzând datele de identificare a bunurilor se vor comunica proprietarului sau titularului de alte drepturi reale în termen de 30 de zile de la data finalizării expertizei.
- (7) Contestarea expertizei bunurilor culturale mobile care nu au fost propuse la clasare se face la Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor în termen de 10 zile de la primirea înștiințării expertului sau specialistului. Soluționarea contestației se comunică în termen de 20 de zile.

Articolul 13

- (1) Instituțiile publice deținătoare de bunuri culturale mobile aparținând patrimoniului cultural național mobil au obligația de a inventaria aceste bunuri, atât analitic, prin fișa standard, conform normelor emise de Ministerul Culturii, cât și sinoptic, prin banca de date, conținând și arhiva imagistică.
- (2) Autoritățile publice în subordinea cărora funcționează instituțiile deținătoare de bunuri aparținând patrimoniului cultural național mobil au obligația de a asigura resursele financiare necesare, în vederea inventarierii informatizate a bunurilor.
- (3) Bunurile culturale aflate în colecțiile administrate de instituțiile specializate, de culte și de instituțiile ecleziastice sunt inventariate potrivit prevederilor prezentei legi.

Articolul 14

- (1) Ministerul Culturii comunică, în scris, proprietarului, titularului altor drepturi reale sau, după caz, titularului dreptului de administrare ordinul de clasare, în termen de 10 zile de la aprobare.
- (2) Ministerul Culturii eliberează, pentru fiecare bun clasat, un certificat de clasare și fișa standard a obiectului.
- (3) Certificatul de clasare și fișa standard a obiectului însoțesc bunul clasat și nu constituie prin ele însele un titlu de proprietate.

Articolul 15

- (1) Clasarea are ca efect înscrierea bunurilor culturale mobile în Inventarul patrimoniului cultural național mobil, în una dintre cele două categorii, tezaur sau fond.
- (2) [Inventarul patrimoniului cultural național mobil clasat, întocmit pe baza ordinelor privind bunurile culturale mobile clasate, centralizarea, evidența informatizată și administrarea documentelor care au stat la baza întocmirii acestuia se efectuează de Institutul Național al Patrimoniului.](#)

La data de 09-06-2017 Alineatul (2) din Articolul 15 , Capitolul II a fost modificat de [Punctul 1, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017](#)

- (3) [Datele privind patrimoniul cultural național mobil clasat, cu excepția listei cuprinzând bunurile culturale mobile, descrierea și imaginea acestora, nu au destinație publică, fără acordul proprietarilor bunurilor.](#)

La data de 09-06-2017 Alineatul (3) din Articolul 15 , Capitolul II a fost modificat de [Punctul 1, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017](#)

- (4) [Date privind patrimoniul cultural național mobil clasat pot fi furnizate, la cerere, de Institutul Național al Patrimoniului instituțiilor specializate, cercetătorilor și altor experți și specialiști acreditați, în vederea desfășurării unor activități specifice de identificare și cercetare. Valorificarea datelor astfel dobândite poate fi făcută numai cu](#)

consimțământul deținătorului. Comunicarea publică a datelor de identificare a proprietarului se poate face numai cu acordul prealabil al acestuia.

La data de 09-06-2017 Alineatul (4) din Articolul 15 , Capitolul II a fost modificat de [Punctul 1, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017](#)

(5) Informațiile cuprinse în inventarul prevăzut la [alin. \(1\)](#) pot fi furnizate organelor de poliție, organelor de urmărire penală, instanțelor judecătorești, pentru exercitarea atribuțiilor legale ale acestora, precum și autorităților competente ale statului membru solicitant care doresc să verifice dacă bunul în cauză constituie un bun cultural, cu condiția ca această verificare să fie efectuată în termen de 6 luni de la data notificării statelor membre cu privire la descoperirea bunurilor culturale pe teritoriul lor și la existența unor motive întemeiate pentru a presupune că respectivele bunuri au părăsit ilegal teritoriul altui stat membru.

La data de 09-06-2017 Alineatul (5) din Articolul 15 , Capitolul II a fost modificat de [Punctul 1, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017](#)

Articolul 16

(1) Proprietarii, titularii altor drepturi reale sau ai dreptului de administrare și deținătorii cu orice titlu ai bunurilor culturale mobile pentru care s-a declanșat procedura de clasare au obligația de a permite examinarea bunurilor respective de către experți sau specialiști acreditați.

(2) Bunurile culturale mobile pot fi preluate pentru analize de laborator numai în cazuri deosebite și pentru perioade determinate, prevăzute în normele de clasare a bunurilor culturale mobile, doar cu acordul proprietarilor sau al titularilor altor drepturi reale, după caz; preluarea acestora se face pe baza unui act de predare-primire încheiat cu persoanele fizice sau juridice, după caz, menționate la [alin. \(1\)](#), în forma prevăzută de normele emise de Ministerul Culturii.

Articolul 17

În timpul desfășurării procedurii de clasare din oficiu a unui bun cultural mobil, acesta se află sub regimul de protecție prevăzut, potrivit dispozițiilor prezentei legi, pentru bunurile clasate în tezaur.

Articolul 18

(1) Dreptul proprietarului de a solicita clasarea unui bun cultural mobil este imprescriptibil.

(2) În cazul în care un bun cultural mobil nu a fost clasat, procedura poate fi reluată, la cerere, după minimum 3 ani; în situațiile în care au apărut elemente noi justificative, acest termen poate fi redus de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.

Articolul 19

(1) Declasarea bunurilor culturale mobile are loc la cererea titularilor drepturilor de proprietate sau din oficiu, în următoarele cazuri:

- a)** invalidarea expertizei;
- b)** distrugere;
- c)** deteriorare gravă care nu poate fi remediată prin operațiuni de restaurare.

(2) Declasarea urmează procedura stabilită la clasare.

(3) Ordinul de declasare este luat în evidența Inventarului patrimoniului cultural național mobil, procedându-se la radierea bunului respectiv din inventarul prevăzut la [art. 15 alin. \(1\)](#).

(4) Ordinul de declasare se comunică în scris proprietarului, titularului altor drepturi reale, precum și titularului dreptului de administrare, după caz.

Articolul 20

Trecerea unui bun cultural mobil dintr-o categorie a patrimoniului cultural național mobil în alta se poate face numai cu respectarea aceluiași proceduri prevăzute pentru clasare.

Articolul 21

(1) Ordinul de clasare, de declasare sau de trecere dintr-o categorie în alta a patrimoniului cultural național a unui bun cultural mobil poate fi contestat de proprietarul sau de titularul dreptului de administrare la Ministerul Culturii, în termen de 30 de zile de la comunicare.

(2) Ministerul Culturii este obligat să soluționeze contestația în termen de 30 de zile de la înregistrarea acesteia.

(3) În cazul în care proprietarul sau titularul dreptului de administrare este nemulțumit de răspunsul la contestația adresată Ministerului Culturii, el se poate adresa, în condițiile [Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, instanțelor judecătorești competente.

Articolul 22

(1) Bunurile culturale mobile proprietate publică, aflate în patrimoniul unor companii naționale, societăți naționale sau altor societăți cu capital integral ori majoritar de stat, care se privatizează, vor fi supuse procedurii de clasare înainte de declanșarea procesului de privatizare.

(2) Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului sau, după caz, autoritatea publică centrală ori locală care privatizează o persoană juridică din cele prevăzute la [alin. \(1\)](#) are obligația de a anunța, cu 30 de zile înainte, declanșarea procedurii de privatizare, în scris, serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii în a cărui rază teritorială își are sediul societatea.

(3) În termen de 10 zile de la data înregistrării comunicării prevăzute la [alin. \(2\)](#), serviciul public deconcentrat al Ministerului Culturii va verifica la persoana juridică în curs de privatizare bunurile culturale mobile susceptibile de a fi clasate și, dacă va fi cazul, va declanșa procedura de clasare.

(4) Bunurile culturale mobile clasate ca urmare a situației prevăzute în prezentul articol vor fi date în administrarea unei instituții publice specializate, desemnate de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.

Capitolul III

Păstrarea, depozitarea și asigurarea securității bunurilor culturale mobile

Articolul 23

(1) Proprietarii, titularii altor drepturi reale sau ai dreptului de administrare, precum și deținătorii cu orice titlu ai bunurilor culturale mobile clasate au următoarele obligații:

- a) să asigure cele mai bune condiții de păstrare, conservare și, după caz, de depozitare a bunurilor, prevenind orice degradare, deteriorare sau distrugere a acestora;
- b) să nu deterioreze și să nu distrugă aceste bunuri, iar în cazul celor din metal nici să nu le topească;
- c) să asigure securitatea acestor bunuri;
- d) să înștiințeze în termen de maximum 5 zile serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii în cazul constatării unui pericol iminent de distrugere sau de degradare gravă a acestor bunuri;
- e) să nu utilizeze și să nu permită utilizarea acestor bunuri la organizarea de spectacole, parade ale modei, ca recuzită cinematografică sau teatrală, precum și în orice alte scopuri care le-ar periclita integritatea sau le-ar expune pierderii, deteriorării ori sustragerii;
- f) să permită accesul specialiștilor din cadrul serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii în scopul constatării stării de conservare a acestor bunuri; în cazul deținătorilor persoane fizice și al persoanelor juridice de drept privat accesul specialiștilor serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii va fi posibil numai cu acordul scris al proprietarului privind condițiile de acces.

(2) Proprietarii sau titularii dreptului de administrare a bunurilor culturale mobile clasate au în această calitate și următoarele obligații:

- a) să asigure restaurarea bunurilor;
- b) să încredințeze executarea lucrărilor de restaurare exclusiv restauratorilor acreditați de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.

(3) Instituțiile publice specializate și nespecializate, cultele, precum și operatorii economici, care dețin cu orice titlu bunuri culturale mobile clasate, au obligația să finanțeze achiziționarea și instalarea de sisteme antiefracție, antiincendiu și de asigurare a microclimatului pentru protecția bunurilor culturale mobile.

(4) Fac excepție de la prevederile [alin. \(1\) lit. e\)](#) proprietarii, persoane fizice și juridice de drept privat, care pot permite, în condiții contractuale, cu respectarea normelor de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate, utilizarea bunurilor culturale mobile clasate în fond, la organizarea de spectacole, parade ale modei și ca recuzită teatrală și cinematografică.

Articolul 24

Persoanele fizice și juridice care dețin cu orice titlu bunuri culturale mobile clasate beneficiază de consultanță gratuită din partea instituțiilor specializate, în scopul păstrării, conservării și punerii în valoare a acestor bunuri.

Articolul 25

(1) Instituțiile publice au obligația să permită accesul experților și specialiștilor acreditați, precum și al cercetătorilor la bunurile culturale mobile deținute în administrare, pentru efectuarea de studii și lucrări de specialitate, în condiții convenite de comun acord.

(2) În cazul bunurilor culturale mobile aflate în proprietate privată, pentru efectuarea de studii și lucrări de specialitate este necesar acordul proprietarului.

Articolul 26

(1) Copiile, mulajele, tirajele postume și facsimilele executate de pe bunuri culturale mobile clasate trebuie să fie marcate vizibil pentru a nu fi confundate cu originalul; ele vor purta mențiunea copie, facsimil, tiraj postum, numele autorului și anul în care au fost realizate, precum și specificarea colecției în care se află originalul.

(2) Mențiunile prevăzute la [alin. \(1\)](#) sunt obligatorii, indiferent de anul în care au fost realizate copiile, mulajele, tirajele postume și facsimilele și ori de câte ori acestea sunt aduse la cunoștință publicului.

Articolul 27

(1) Copiile, mulajele, tirajele postume și facsimilele de pe bunuri culturale mobile clasate, aflate în proprietate publică, pot fi executate numai cu acordul scris al titularului dreptului de administrare, în conformitate cu normele avizate de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.

(2) Copiile, mulajele, tirajele postume și facsimilele de pe bunuri culturale mobile clasate, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat, pot fi executate numai cu acordul scris al proprietarului, în conformitate cu normele avizate de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.

(3) Reproducerea bunurilor culturale mobile clasate prin mijloace foto, video sau numerice se face cu acordul scris al titularului dreptului de administrare sau al proprietarului bunului reprodus, după caz.

(4) Persoanele care execută copii, mulaje, tiraje postume și facsimile de pe bunuri culturale mobile clasate sunt obligate să utilizeze tehnici adecvate și să ia măsurile necesare pentru a nu fi afectate, imediat sau în timp, integritatea și calitatea originalelor.

Capitolul IV

Conservarea și restaurarea bunurilor culturale mobile clasate

Articolul 28

(1) Lucrările de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate se efectuează numai de către conservatori și restauratori acreditați, pe baza unui contract încheiat potrivit dispozițiilor dreptului comun.

(2) Acreditarea conservatorilor și restauratorilor care efectuează lucrări de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate se face de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, potrivit normelor de acreditare a conservatorilor și restauratorilor.

(3) Pe baza acreditării obținute, Ministerul Culturii eliberează conservatorilor și restauratorilor certificate de liberă practică, potrivit normelor de acreditare a conservatorilor și restauratorilor.

(4) Laboratoarele și atelierelor care efectuează lucrări de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate funcționează pe baza unei autorizații eliberate de Ministerul Culturii, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, potrivit normelor privind autorizarea laboratoarelor și a atelierelor de conservare și restaurare.

(5) În cazul comiterii de erori profesionale, constatate de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, aceasta va suspenda pe termen de până la 2 ani acreditarea prevăzută la [alin. \(2\)](#) sau avizul prevăzut la [alin. \(4\)](#). Ministerul Culturii va lua măsurile necesare pentru ducerea la îndeplinire a hotărârilor Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, putând solicita acesteia o contraexpertiză, la cererea persoanelor în cauză.

(6) Persoanele juridice de drept privat, proprietare ale laboratoarelor sau atelierelor autorizate, sunt obligate să afișeze la loc vizibil autorizația eliberată potrivit dispozițiilor [alin. \(4\)](#).

(7) Funcționarea în continuare a laboratoarelor de conservare și restaurare existente în cadrul instituțiilor publice specializate, precum și înființarea de noi astfel de laboratoare se aprobă de Ministerul Culturii, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(8) Laboratoarele de conservare și restaurare, care funcționează în cadrul instituțiilor publice muzeale, pot efectua astfel de lucrări pentru alte instituții publice muzeale, pentru persoane fizice sau juridice de drept public ori privat, cu respectarea condițiilor prevăzute în prezenta lege; în aceste cazuri solicitantii vor suporta cheltuielile legate de aceste lucrări, în condiții contractuale.

Articolul 29

Restaurarea bunurilor culturale mobile clasate în tezaur se face numai cu avizul prealabil al Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor și numai în laboratoarele sau atelierelor autorizate, nominalizate în aviz.

Articolul 30

(1) Bunurile culturale mobile clasate în tezaur, indiferent de forma de proprietate, care sunt în pericol iminent de distrugere sau degradare gravă, vor fi supuse operațiunilor de restaurare și conservare prin ordin al ministrului culturii, pe baza unui raport de expertiză aprobat de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.

(2) Operațiunile de restaurare și conservare astfel dispuse vor fi efectuate pe cheltuiala proprietarului.

(3) Sumele utilizate de proprietari pentru operațiunile de restaurare și conservare dispuse în conformitate cu prevederile [alin. \(1\)](#) și cu cele prevăzute la [art. 23 alin. \(2\) lit. a\)](#) sunt deductibile la calcularea impozitului pe venit sau profit, după caz.

(4) În cazul în care proprietarul bunului cultural mobil clasat în tezaur este o persoană fizică, din a cărei declarație pe propria răspundere rezultă că nu are posibilități financiare pentru acoperirea cheltuielilor de restaurare și conservare, aceste operațiuni vor fi finanțate, parțial sau integral, de la bugetul de stat ori de la bugetele locale, după caz, potrivit dispozițiilor prezentei legi. În cazul vânzării ulterioare a acestor bunuri culturale mobile, costurile operațiunilor de restaurare și conservare vor fi restituite de proprietarul-vânzător instituției finanțatoare.

Articolul 31

(1) Dispozițiile prezentei legi se aplică în mod corespunzător bunurilor cu valoare culturală realizate din metale prețioase ori conținând pietre prețioase sau semiprețioase, care se află în proprietatea, administrarea ori sunt deținute cu orice titlu de Banca Națională a României, de Monetăria Statului sau de celelalte bănci.

(2) Persoanele juridice enumerate la [alin. \(1\)](#) sunt obligate să permită examinarea bunurilor de către experți anume desemnați de Ministerul Culturii, care vor propune, dacă este cazul, declanșarea procedurii de clasare.

Articolul 32

Este interzisă topirea sau modificarea, sub orice formă, a bunurilor culturale mobile clasate, care sunt deținute cu orice titlu de Banca Națională a României, de Monetăria Statului sau de celelalte bănci.

Capitolul V Circulația bunurilor culturale mobile

Articolul 33

Bunurile culturale mobile clasate, aflate în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile.

Articolul 34

(1) Pentru organizarea unor expoziții sau realizarea unor proiecte culturale instituțiile publice pot împrumuta, după caz, unor instituții publice sau persoane juridice de drept privat din țară, în condițiile dreptului comun, bunuri culturale mobile clasate pe care le dețin în administrare, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor și cu aprobarea Ministerului Culturii.

(2) Persoanele fizice și juridice de drept privat pot împrumuta instituțiilor publice sau persoanelor juridice de drept privat, în condițiile dreptului comun și ale prezentei legi, bunuri culturale mobile clasate.

(3) Bunurile culturale mobile clasate, aparținând cultelor religioase, pot fi împrumutate instituțiilor publice specializate, în condițiile dreptului comun și ale prezentei legi, cu aprobarea șefilor de cult.

(4) Organizatorul expoziției sau inițiatorul/autorul proiectului cultural răspunde civil, material, disciplinar, contravențional sau penal, după caz, de integritatea bunurilor expuse, luând toate măsurile necesare pentru înlăturarea oricărui risc, în condiții de securitate, de conservare, de asigurare și de stabilire a cotelor valorice respective.

Articolul 35

(1) Vânzarea publică a bunurilor culturale mobile aflate în proprietate privată sau intermedierea vânzării se efectuează numai prin operatori economici autorizați, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

(2) Autorizarea operatorilor economici prevăzuți la [alin. \(1\)](#) se face de Ministerul Culturii, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, cu respectarea normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile.

(3) Operatorii economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile sunt obligați să afișeze la loc vizibil normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile.

(4) Operatorii economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile sunt obligați să dețină un registru în care să menționeze, corect și complet, numele și adresa ofertantului, descrierea și prețul fiecărui bun. Informațiile conținute în registru au caracter confidențial.

(5) Operatorii economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile au obligația de a înștiința în scris, în termen de 5 zile de la data ofertei, serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii despre existența unor bunuri susceptibile de a fi clasate.

(6) Operatorii economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile au obligația ca în termen de 5 zile să informeze în scris proprietarul bunului cu privire la posibilitatea de declanșare a procedurii de clasare.

(7) Operatorii economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile sunt obligați ca, în termen de 3 zile de la data înregistrării în registrul propriu a bunurilor clasate în tezaur, să comunice în scris serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii, în a cărui rază teritorială își au sediul, punerea acestora în vânzare, precum și, după caz, să transmită un exemplar al catalogului editat în scopul organizării unei licitații publice, indiferent dacă bunurile scoase la licitație sunt sau nu sunt clasate în patrimoniul cultural național mobil.

Articolul 36

(1) Bunurile culturale mobile, proprietate a persoanelor fizice sau juridice de drept privat, clasate în tezaur, pot face obiectul unei vânzări publice numai în condițiile exercitării dreptului de preempțiune de către statul român, prin Ministerul Culturii, și cu respectarea dispozițiilor [art. 35 alin. \(7\)](#).

(2) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii sunt obligate să transmită Ministerului Culturii, în termen de 3 zile de la primirea comunicării scrise a operatorului economic autorizat, înregistrarea privind punerea în vânzare a unui bun cultural mobil clasat în tezaur.

(3) Termenul de exercitare a dreptului de preempțiune al statului este de maximum 30 de zile, calculat de la data înregistrării comunicării prevăzute la [alin. \(2\)](#), iar valoarea de achiziționare este cea negociată cu vânzătorul sau cu operatorul economic autorizat ori cea rezultată din licitația publică.

(4) Ministerul Culturii va prevedea în bugetul propriu sumele necesare destinate exercitării dreptului de preempțiune.

(5) Nerespectarea dispozițiilor [alin. \(1\)](#) atrage nulitatea absolută a vânzării.

Articolul 37

(1) Scoaterea peste frontieră a bunurilor culturale mobile constituie operațiune de export, care poate fi temporară sau definitivă.

(2) Exportul temporar sau definitiv al bunurilor culturale mobile clasate sau neclasate se efectuează numai pe baza certificatului de export.

(3) Certificatul de export va fi emis de serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, în condițiile prezentei legi.

(4) Exportul temporar pentru bunurile culturale mobile clasate în tezaur, indiferent de proprietar sau de titularul dreptului de administrare, va fi avizat de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor și va fi aprobat de ministrul culturii.

(5) Scoaterea din țară, pe orice cale, a bunurilor culturale mobile pentru care nu s-a obținut certificatul de export temporar sau definitiv, eliberat în condițiile legii, constituie operațiune de export ilegal.

Articolul 38

(1) Bunurile culturale mobile clasate, aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale, se exportă numai temporar și numai pentru organizarea unor expoziții în străinătate, pentru investigații de laborator, restaurare sau expertizare.

(2) Bunurile culturale mobile clasate în tezaur, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat, pot fi exportate numai temporar.

Articolul 39

(1) Bunurile culturale mobile clasate în fond, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat, pot fi exportate definitiv, numai în cadrul unui schimb de bunuri culturale, cu valoare și semnificație comparabile, care pot constitui unicate sau rarități pentru patrimoniul muzeal din România.

(2) Schimbul prevăzut la [alin. \(1\)](#) este aprobat prin ordin al ministrului culturii, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(3) Bunul cultural obținut prin schimbul prevăzut la [alin. \(1\)](#) urmează regimul juridic al bunului dat în schimb.

Articolul 40

(1) Prin derogare de la prevederile [art. 38 alin. \(1\)](#), bunurile culturale mobile clasate în fond, aflate în domeniul privat al statului, respectiv al județelor, municipiilor, orașelor sau comunelor, pot fi exportate definitiv, numai în cadrul unui schimb de bunuri culturale de aceeași importanță și semnificație culturală și numai în cazuri cu totul excepționale, în care prevalează interesul istoric, științific ori cultural.

(2) Schimbul prevăzut la [alin. \(1\)](#) este aprobat prin hotărâre a Guvernului, respectiv a consiliului județean sau local, după caz, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(3) Bunul cultural obținut prin schimbul prevăzut la [alin. \(1\)](#) urmează regimul juridic al bunului dat în schimb.

Articolul 41

(1) În cazul cererii de export temporar sau definitiv al unui bun cultural mobil neclasat termenele prevăzute la [art. 12 alin. \(2\)](#) și la [art. 14 alin. \(1\)](#), cumulate, se reduc la 30 de zile.

(2) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor este obligată să se pronunțe, în legătură cu clasarea bunului cultural mobil, în termen de 30 de zile de la data declanșării procedurii de clasare.

Articolul 42

Donațiile având ca obiect bunuri culturale mobile făcute instituțiilor publice specializate ori cultelor religioase, potrivit legii, sunt scutite de orice taxe.

Articolul 43

(1) Persoanele fizice sau juridice de drept privat, proprietare ale bunurilor culturale mobile clasate, au obligația de a anunța în scris serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii în termen de 15 zile de la data transferării unui astfel de bun în proprietatea altei persoane, precum și de la data instituirii unui drept real asupra unui astfel de bun.

(2) În cazul pierderii sau al furtului bunurilor culturale mobile clasate, proprietarii, titularii altor drepturi reale, titularii dreptului de administrare, precum și deținătorii cu orice titlu ai acestor bunuri au obligația de a anunța, în scris, în termen de 24 de ore de la constatare, organul de poliție din raza teritorială.

(3) În cazurile prevăzute la [alin. \(2\)](#), precum și în cazul distrugerii totale sau parțiale a bunurilor culturale mobile clasate proprietarii, titularii altor drepturi reale, titularii dreptului de administrare, precum și deținătorii cu orice titlu ai acestor bunuri au obligația de a anunța în scris serviciul public deconcentrat al Ministerului Culturii în termen de 3 zile de la constatare.

(4) După înregistrarea comunicării prevăzute la [alin. \(3\)](#) serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii vor anunța imediat, în scris, organele de poliție din raza teritorială.

Articolul 44

(1) Succesorii rezervatari sunt scutiți de taxele succesoriale pentru bunurile culturale mobile clasate care fac parte din masa succesorală.

(2) În cazul celorlalți succesori, aceștia pot ceda, în contul taxelor succesoriale, astfel de bunuri, care vor intra în proprietatea publică și vor fi date, potrivit legii, în administrarea instituțiilor publice specializate, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(3) Donațiile sau legatele privind bunuri culturale mobile clasate, efectuate în favoarea statului, unităților administrativ-teritoriale sau cultelor religioase, sunt scutite de orice taxe.

Articolul 45

(1) Bunurile culturale mobile clasate, aflate în proprietate publică, ce sunt scoase din funcțiune, pot fi valorificate de persoanele juridice de drept public deținătoare, numai prin transmiterea cu titlu gratuit Ministerului Culturii, pentru a fi repartizate instituțiilor publice specializate.

(2) Destructurarea, dezmembrarea sau, după caz, fragmentarea bunurilor prevăzute la [alin. \(1\)](#), în vederea scoaterii lor din funcțiune, este interzisă.

Capitolul VI

Regimul juridic al bunurilor arheologice mobile descoperite întâmplător sau prin cercetări arheologice

Articolul 46

(1) Bunurile arheologice, epigrafice, numismatice, paleontologice sau geolitice, descoperite în cadrul unor cercetări sistematice cu scop arheologic ori geologic sau în cadrul unor cercetări arheologice de salvare ori având caracter preventiv, precum și cele descoperite întâmplător prin lucrări de orice natură, efectuate în locuri care fac obiectul exclusiv al proprietății publice, conform art. 136 alin. (3) din Constituția României, republicată, intră în proprietate publică, potrivit dispozițiilor legale.

(2) Din momentul descoperirii bunurile prevăzute la [alin. \(1\)](#) sunt supuse procedurii de clasare, în condițiile prezentei legi, și intră în administrarea instituției care finanțează sau coordonează cercetările; în cazul în care Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor constată că în instituția respectivă nu sunt îndeplinite condițiile corespunzătoare de conservare și securitate, aceasta va propune serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii în a cărei rază de activitate au fost descoperite bunurile arheologice în cauză alte instituții publice specializate din aceeași rază, care îndeplinesc condițiile corespunzătoare. Serviciul public deconcentrat al Ministerului Culturii va decide asupra instituției căreia i se vor transmite în administrare bunurile arheologice respective.

Articolul 47

(1) Cercetările arheologice sistematice, precum și cele preventive sau de salvare, efectuate de persoane juridice, sunt autorizate, coordonate și controlate de Comisia Națională de Arheologie și de Ministerul Culturii, potrivit legislației în domeniul protejării patrimoniului arheologic.

(2) Persoanele fizice sau persoanele juridice neautorizate nu au dreptul de a efectua în siturile arheologice detecții și cercetări sau orice fel de alte intervenții care pot deteriora sau pot afecta aceste situri.

Articolul 48

(1) Cercetările arheologice efectuate pe terenurile proprietate privată aparținând persoanelor fizice, persoanelor juridice de drept privat sau cultelor religioase se fac numai cu acordul proprietarului și, după caz, al șefului cultului.

(2) În cazul în care proprietarul terenului nu își dă acordul pentru efectuarea cercetărilor arheologice, acestea vor putea fi autorizate de instanța judecătorească competentă, la cererea autorității publice sau a instituției publice, după caz, în subordinea căreia se află inițiatorul cercetărilor arheologice.

(3) Proprietarul terenului este îndreptățit să solicite negocierea unui termen maxim pentru efectuarea lucrărilor și să primească despăgubiri, anterior începerii lucrărilor, de la autoritățile publice sau de la instituțiile publice în subordinea cărora se află inițiatorul cercetărilor arheologice, pentru daunele aduse solului, plantațiilor sau construcțiilor, precum și pentru orice alte prejudicii produse ca urmare a cercetărilor efectuate.

(4) Despăgubirile se stabilesc de comun acord cu proprietarul sau, în caz de divergențe, de către instanțele judecătorești competente.

(5) Despăgubirile vor fi suportate din sumele prevăzute în bugetele instituțiilor publice, după caz, în subordinea cărora se află inițiatorul cercetărilor arheologice.

(6) Emiterea certificatului privind eliberarea de sarcină arheologică a unui teren, precum și finanțarea cercetărilor arheologice preventive necesare, indiferent de regimul proprietății terenului, este obligatorie înaintea începerii oricăror lucrări care pot afecta situl și se realizează potrivit prevederilor legislației privitoare la protejarea patrimoniului arheologic.

(7) Finanțarea cercetărilor arheologice pentru emiterea certificatului prevăzut la [alin. \(6\)](#), cu privire la terenurile în care se găsesc bunuri arheologice, identificate prin investigații anterioare, este asigurată de beneficiarul lucrărilor.

Articolul 49

(1) Persoanele fizice care au descoperit în mod întâmplător bunuri din categoria celor prevăzute la [art. 46 alin. \(1\)](#) sunt obligate să le predea, în termen de 72 de ore de la descoperire, primarului unității administrativ-teritoriale în a cărei rază a fost făcută descoperirea.

(2) Primarul este obligat să înștiințeze serviciul public deconcentrat al Ministerului Culturii, în termen de 72 de ore, cu privire la bunurile descoperite, luând totodată măsuri de pază și de conservare a acestora.

(3) Primarul este obligat să predea bunurile astfel descoperite, în termen de 10 zile, serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii.

(4) Autorii descoperirilor întâmplătoare, care au predat, în condițiile prevăzute la [alin. \(1\)](#), bunurile descoperite, au dreptul la o recompensă bănească de 30% din valoarea bunului, calculată în momentul acordării recompensei, iar, în cazul unor descoperiri arheologice de valoare excepțională, se poate acorda și o bonificație suplimentară de până la 15% din valoarea bunului.

(5) Valoarea bunurilor astfel descoperite se stabilește de experții acreditați ai serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii sau, după caz, de alți experți acreditați.

(6) Recompensele și bonificația, stabilite potrivit [alin. \(4\)](#) și [\(5\)](#), vor fi suportate din bugetul ordonatorului principal de credite sau din bugetele locale, în funcție de subordonarea instituțiilor culturale în administrarea cărora vor fi transmise bunurile descoperite și vor fi plătite în cel mult 18 luni de la data predării bunului.

(7) În cazul în care autorul descoperirii nu primește recompensa în termenul stabilit la [alin. \(6\)](#), acesta se poate adresa instanței judecătorești competente printr-o acțiune scutită de taxa judiciară de timbru.

Capitolul VII

Finanțarea activităților specifice de protejare a patrimoniului cultural național mobil

Articolul 50

(1) Finanțarea activităților de descoperire, colectare, cercetare, expertizare, clasare, inventariere, depozitare, conservare, preparare, restaurare, protejare și punere în valoare a bunurilor culturale mobile clasate, indiferent de proprietar, de titularii altor drepturi reale și de titularii dreptului de administrare, se poate face de Ministerul Culturii, Ministerul Educației Naționale, autoritățile administrației publice centrale și locale, Academia Română și de alte instituții publice, după caz, din venituri proprii și din alocații bugetare.

(2) Alocațiile bugetare destinate activităților prevăzute la [alin. \(1\)](#) vor fi nominalizate cu aceste destinații în bugetul Ministerului Culturii, al Ministerului Educației Naționale, în bugetele autorităților administrației publice centrale și locale, precum și în bugetele altor instituții publice.

(3) Achiziționarea de bunuri culturale mobile pentru instituțiile publice specializate, în funcție de subordonarea acestora, se poate face din sumele prevăzute cu această destinație în bugetele autorităților administrației publice centrale sau locale.

Articolul 51

(1) Veniturile gestionate în regim extrabugetar pot proveni din următoarele surse:

a) donațiile sau legatele dobândite de la persoane fizice sau persoane juridice, din țară ori din străinătate;

b) cota de 5% instituită de autoritățile administrației publice locale asupra prețului de vânzare al reproducerilor realizate de pe bunuri culturale mobile proprietate publică și introduse în circuit comercial;

- c) cota de 5% instituită de autoritățile administrației publice locale asupra prețului obținut din vânzările de bunuri culturale, efectuate prin licitații, anticariate, consignații și case de amanet;
 - d) tarifele percepute de serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii pentru efectuarea oricăror expertize solicitate.
- (2) Cotele prevăzute la [alin. \(1\) lit. b\)](#) și c) se adaugă la prețurile de vânzare ale bunurilor respective.

Capitolul VIII

Organisme și instituții specializate

Articolul 52

- (1) Descoperirea, colectarea, cercetarea, expertizarea, clasarea, inventarierea, depozitarea, conservarea, prepararea, restaurarea, protejarea, achiziționarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național mobil se realizează prin organisme și instituții specializate, care au competențe generale și speciale în domeniu, precum și prin persoane fizice sau juridice, în condițiile prezentei legi.
- (2) Persoanele fizice, care nu dețin documente de atestare a calității de expert, emise de Ministerul Culturii, dar care sunt autorizate ca expert tehnic de alte autorități ale administrației publice centrale, pot realiza expertize, în condițiile prezentei legi, numai în baza acreditării prealabile a acestora, de către Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.

Articolul 53

- (1) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor este organismul științific consultativ și de avizare în domeniu al Ministerului Culturii și este condusă de un președinte numit prin ordin al ministrului culturii dintre specialiștii cu autoritate recunoscută în domeniu, pentru un mandat de 2 ani.
- (2) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor este alcătuită din 21 de specialiști, numiți prin ordin al ministrului culturii, pe o perioadă de 2 ani, propuși de:
- a) președintele comisiei - 6 membri;
 - b) instituțiile publice specializate și colecționarii de bunuri culturale mobile - 7 membri;
 - c) cultele, Academia Română și instituțiile publice de învățământ superior de profil - 7 membri.
- (3) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de organizare și funcționare, elaborat de membrii Comisiei și aprobat prin ordin al ministrului culturii.
- (4) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor se constituie din subcomisii pentru domeniile prevăzute la [art. 3](#). Secretarul Comisiei și secretarii subcomisiilor sunt numiți din cadrul direcției de specialitate a Ministerului Culturii. Subcomisiile funcționează conform regulamentului Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, prevăzut la [alin. \(3\)](#). Președinții subcomisiilor sunt vicepreședinți ai Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.
- (5) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor poate alege ca membri de onoare specialiști din țară sau din străinătate, personalități științifice de recunoaștere internațională din domeniul protejării patrimoniului cultural național mobil și al muzeografiei, care sunt propuși de președinte și care sunt validați cu votul majorității simple a Comisiei.
- (6) Cheltuielile de finanțare a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor se efectuează din bugetul Ministerului Culturii. Pentru activitatea prestată membrii Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor primesc o indemnizație lunară stabilită prin ordin al ministrului culturii, la care se adaugă decontarea cheltuielilor de participare la lucrările Comisiei. Indemnizația lunară se acordă pentru activitatea prestată în lunile în care comisiile se întrunesc și nu poate depăși 10% din indemnizația lunară a unui secretar de stat.

Articolul 54

- (1) Se înființează 8 comisii zonale ale muzeelor și colecțiilor, ca organisme științifice descentralizate ale Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.
- (2) Atribuțiile, numărul, teritoriul de competență, organizarea și funcționarea comisiilor zonale ale muzeelor și colecțiilor sunt stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.
- (3) Comisiile zonale ale muzeelor și colecțiilor au câte 7 membri, iar președinții acestora sunt membri ai Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.
- (4) Componența comisiilor zonale ale muzeelor și colecțiilor se aprobă prin ordin al ministrului culturii, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- (5) Indemnizația lunară a membrilor comisiei zonale, pentru lunile în care Comisia lucrează, se stabilește prin ordin al ministrului culturii și nu poate depăși 10% din indemnizația lunară a unui secretar de stat, la care se adaugă decontarea cheltuielilor de participare la lucrările Comisiei.

Articolul 55

Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor are următoarele atribuții:

- a)** evaluează rapoartele de expertiză și hotărăște asupra clasării bunurilor culturale mobile, inclusiv a celor aflate în biblioteci;
- b)** primește contestațiile făcute de persoane fizice și juridice cu privire la procedura de clasare a bunurilor culturale mobile și face propuneri referitoare la soluționarea acestora;
- c)** avizează normele de clasare a bunurilor culturale mobile și normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile;
- d)** avizează normele privind executarea mulajelor, facsimilelor și copiilor, precum și a tirajelor postume după plăcile originale de gravură, în cazul bunurilor culturale mobile clasate;
- e)** avizează normele de conservare și de restaurare a bunurilor culturale mobile clasate și stabilește prioritățile de restaurare a acestora;
- f)** avizează normele de acreditare a experților, normele de acreditare a specialiștilor, normele de acreditare a conservatorilor și restauratorilor, precum și normele privind autorizarea laboratoarelor și a atelierelor de conservare și restaurare;
- g)** avizează funcționarea laboratoarelor și a atelierelor care urmează să efectueze operațiuni de restaurare;
- h)** avizează exportul temporar al bunurilor culturale mobile clasate;
- i)** avizează normele metodologice privind exportul definitiv sau temporar al bunurilor culturale mobile;
- j)** avizează funcționarea operatorilor economici care comercializează sau organizează licitații cu bunuri culturale mobile;
- k)** avizează regulamentele de organizare și funcționare a muzeelor și colecțiilor publice;
- l)** acreditează experții, specialiștii, conservatorii și restauratorii;
- m)** acreditează specialiștii care pot avea acces, în condițiile legii, la informația conținută în registrele operatorilor economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile;
- n)** orice alte atribuții date în competența sa, potrivit legii.

Articolul 56

(1) La nivelul județelor și al municipiului București funcționează serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii.

(2) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi*), prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Culturii, se reorganizează inspectoratele județene pentru cultură, prin comasare cu oficiile județene pentru patrimoniul cultural național, în servicii publice deconcentrate ale Ministerului Culturii.

Notă *) Prezenta lege a intrat în vigoare la 90 de zile de la data de 27 octombrie 2000, data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 57

Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii au următoarele atribuții în domeniul protejării patrimoniului cultural național mobil:

- a)** întocmesc baza de date privind evidența bunurilor culturale mobile clasate, aflate pe raza lor teritorială;
- b)** înregistrează cererile de clasare a bunurilor culturale mobile deținute de instituții nespecializate, de culte religioase, de alte persoane juridice, precum și de persoane fizice;
- c)** efectuează expertiza necesară și întocmesc documentația prevăzută de prezenta lege, în vederea clasării bunurilor culturale mobile;
- d)** înaintează Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor propunerile de clasare;
- e)** înregistrează înștiințările de schimbare a proprietarului sau deținătorului, în cazul bunurilor culturale mobile clasate;
- f)** controlează periodic starea de conservare și de securitate a bunurilor culturale mobile clasate, acordând consultanță de specialitate la solicitarea proprietarilor sau titularilor altor drepturi reale;
- g)** fac propuneri de includere în prioritățile de restaurare a bunurilor mobile clasate în tezaur, aflate la instituțiile nespecializate, cultele religioase, alte persoane juridice decât instituțiile publice specializate, precum și la persoanele fizice;
- h)** verifică dacă operatorii economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile respectă obligațiile ce le revin conform prezentei legi și normelor emise în aplicarea acesteia;
- i)** aprobă, conform prezentei legi, exportul definitiv al bunurilor culturale mobile, eliberând, pe baza expertizei, certificatul de export întocmit potrivit normelor metodologice privind exportul definitiv sau temporar al bunurilor culturale mobile;
- j)** gestionează, în regim extrabugetar, veniturile realizate potrivit prevederilor [art. 51 alin. \(1\) lit. a](#)) și d), după caz, precum și alocațiile de la bugetul de stat, destinate finanțării activităților prevăzute la [art. 50 alin. \(1\)](#);
- k)** colaborează și stabilesc, împreună cu structurile abilitate ale Ministerului Apărării Naționale și ale Ministerului Afacerilor Interne, după caz, măsurile de protecție a bunurilor culturale mobile, în caz de conflict armat sau de calamități naturale;

l) orice alte atribuții date în competența lor prin prezenta lege.

Articolul 58

Ministerul Culturii asigură finanțarea editării și publicării Revistei muzeelor, precum și a altor publicații de specialitate în domeniul patrimoniului cultural național mobil.

Capitolul IX

Restituirea bunurilor culturale mobile care au părăsit ilegal teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene

Articolul 59

Prezentul capitol reglementează restituirea de către statul român a bunurilor culturale care au părăsit ilegal teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, începând cu data de 1 ianuarie 1993.

La data de 09-06-2017 Articolul 59 din Capitolul IX a fost modificat de [Punctul 2, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017](#)

Articolul 60

(1) În înțelesul prezentului capitol, prin bun cultural se înțelege, după caz, bunul care face parte din:

a) patrimoniul cultural național al României, fiind clasificat sau definit ca atare înainte ori după părăsirea ilegală a teritoriului național;

La data de 09-06-2017 Litera a) din Alineatul (1), Articolul 60, Capitolul IX a fost modificată de [Punctul 3, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017](#)

b) patrimoniul național al unui stat membru al Uniunii Europene, în conformitate cu legislația statului respectiv, fiind clasificat sau definit ca atare înainte ori după părăsirea ilegală a teritoriului unui stat membru al Uniunii Europene;

La data de 09-06-2017 Litera b) din Alineatul (1), Articolul 60, Capitolul IX a fost modificată de [Punctul 3, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017](#)

c) colecțiile publice care figurează în patrimoniul și în inventarele muzeelor, arhivelor și fondurilor bibliotecilor din România sau din unul dintre statele membre ale Uniunii Europene;

d) patrimoniul și inventarele cultelor religioase și ale instituțiilor ecleziastice din România sau din unul dintre statele membre ale Uniunii Europene;

La data de 09-06-2017 Litera e) din Alineatul (1), Articolul 60, Capitolul IX a fost abrogată de [Punctul 4, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017](#)

(2) În înțelesul prezentului capitol, colecțiile publice desemnează colecțiile care sunt proprietatea statelor membre ale Uniunii Europene, ale autorităților locale ori regionale din statele membre ale Uniunii Europene sau ale instituțiilor publice aflate pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, instituții definite ca publice potrivit legislației respectivului stat al Uniunii Europene, aceste instituții fiind semnificativ finanțate ori în proprietatea statului respectiv sau în proprietatea autorităților locale ori regionale.

Articolul 61

(1) În înțelesul prezentului capitol, părăsirea ilegală a teritoriului unui stat membru al Uniunii Europene desemnează, după caz:

a) ieșirea unui bun cultural de pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, cu încălcarea legislației acestui stat în materie de protecție a bunurilor culturale sau cu încălcarea Regulamentului (CE) nr. 116/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind exportul bunurilor culturale;

b) nerevenirea la sfârșitul unei scoateri legale temporare în afara teritoriului național sau orice încălcare a uneia dintre condițiile acestei scoateri temporare a unui bun cultural.

(2) În înțelesul prezentului capitol, prin stat membru solicitant se înțelege statul membru al cărui bun cultural a părăsit ilegal teritoriul său.

(3) În înțelesul prezentului capitol, prin stat membru solicitat se înțelege statul membru pe teritoriul căruia se găsește un bun cultural care a părăsit ilegal teritoriul unui alt stat membru.

(4) În înțelesul prezentului capitol, prin restituire se înțelege returnarea materială a bunului cultural pe teritoriul statului membru solicitant.

(5) În înțelesul prezentului capitol, prin posesor se înțelege persoana care deține material bunul cultural în numele său.

(6) În înțelesul prezentului capitol, prin deținător se înțelege persoana care deține material bunul cultural în numele altcuiva.

La data de 09-06-2017 Articolul 61 din Capitolul IX a fost modificat de [Punctul 5, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017](#)

Articolul 62

(1) Dacă în cadrul unei urmăriri penale, efectuate în condițiile legii, sunt descoperite indicii că un bun cultural, care se găsește pe teritoriul statului român, a părăsit ilegal teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție notifică statului interesat, în condițiile [Legii nr. 302/2004](#) privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Organul de urmărire penală solicită instanței să dispună transmiterea bunului cultural respectiv unei instituții specializate, în vederea conservării.

Articolul 63

(1) Orice stat membru al Uniunii Europene poate cere Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în condițiile [Legii nr. 302/2004](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, efectuarea de cercetări în vederea descoperii locului unde se află, precum și a posesorului sau deținătorului unui bun cultural determinat. Cererea trebuie să cuprindă date cu privire la descrierea bunului cultural care face obiectul cererii, precum și informații cu privire la localizarea efectivă sau prezumtivă a bunului cultural.

(2) Dacă, în condițiile [alin. \(1\)](#), bunul cultural este descoperit, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție notifică aceasta statului membru al Uniunii Europene, proprietar al bunului, iar procurorul solicită instanței competente să dispună măsuri privind transmiterea bunului cultural respectiv unei instituții specializate, în vederea conservării, în condițiile [Legii nr. 302/2004](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 64

(1) Statul membru al Uniunii Europene, proprietar al bunului cultural descoperit, are dreptul de a verifica dacă bunul respectiv este un bun cultural, în termen de 6 luni de la data comunicării notificării prevăzute la [art. 62 alin. \(1\)](#) și, după caz, la [art. 63 alin. \(2\)](#).

La data de 09-06-2017 Alineatul (1) din Articolul 64 , Capitolul IX a fost modificat de [Punctul 6, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017](#)

(2) Măsurile de conservare prevăzute la [art. 62 alin. \(2\)](#) și la [art. 63 alin. \(2\)](#) încetează dacă statul membru al Uniunii Europene interesat nu introduce acțiunea în restituire în termen de 3 ani de la data la care a luat cunoștință despre locul în care se află bunul cultural și despre identitatea posesorului sau detentorului, în condițiile prezentului capitol.

La data de 09-06-2017 Alineatul (2) din Articolul 64 , Capitolul IX a fost modificat de [Punctul 6, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017](#)

(3) Autoritățile române competente vor lua toate măsurile necesare pentru a preveni orice tentativă de a eluda procedura de restituire a bunului cultural care a părăsit ilegal teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene.

(4) Autoritățile române competente vor acționa ca mediator între posesorul său, după caz, deținătorul bunului cultural care a părăsit ilegal teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene și statul solicitant, în vederea restituirii bunului cultural respectiv, fără ca prin aceasta să se aducă atingere dreptului statului solicitant de a iniția acțiune în instanță, în vederea restituirii bunului cultural.

(5) Autoritățile române competente vor informa statul solicitant cu privire la inițierea procedurii de restituire, în condiții de siguranță, a bunului cultural respectiv.

(6) Cooperarea și consultarea cu autoritățile centrale ale statelor membre se vor face și prin utilizarea modului pentru bunuri culturale al Sistemului de informare al pieței interne, denumit în continuare I.M.I., instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1.024/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne și de abrogare a Deciziei 2008 /49/CE a Comisiei.

La data de 09-06-2017 Articolul 64 din Capitolul IX a fost completat de [Punctul 7, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017](#)

(7) Schimbul de informații prin intermediul I.M.I. se face în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile privind protecția datelor cu caracter personal și a vieții private.

La data de 09-06-2017 Articolul 64 din Capitolul IX a fost completat de Punctul 7, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017

Articolul 65

(1) Acțiunea în restituirea bunului cultural care a părăsit ilegal teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene este introdusă de statul interesat la Curtea de Apel București împotriva posesorului sau detentorului bunului.

(2) Acțiunea în restituire prevăzută la [alin. \(1\)](#) trebuie să fie însoțită de următoarele documente:

a) descrierea bunului care face obiectul acțiunii în restituire;

b) declarație conform căreia bunul care face obiectul acțiunii în restituire este un bun cultural;

c) declarație a autorităților competente ale statului membru al Uniunii Europene reclamant, conform căreia bunul cultural a părăsit ilegal teritoriul său.

(3) Dacă la data la care este formulată acțiunea în restituire ieșirea de pe teritoriul statului membru al Uniunii Europene reclamant nu mai prezintă caracter ilicit, acțiunea este respinsă ca fiind inadmisibilă.

(4) Guvernul României, prin Ministerul Culturii și Identității Naționale, va prezenta Comisiei Europene, o dată la 5 ani, un raport privind acțiunile introduse cu privire la restituirea bunurilor culturale care au părăsit ilegal teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene.

La data de 09-06-2017 Alineatul (4) din Articolul 65 , Capitolul IX a fost modificat de Punctul 8, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017

Articolul 66

(1) Acțiunea în restituire prevăzută la [art. 65 alin. \(1\)](#) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care statul membru al Uniunii Europene reclamant a luat cunoștință despre locul în care se află bunul cultural și despre identitatea posesorului sau detentorului, dar nu mai târziu de 30 de ani de la data la care bunul cultural a părăsit ilegal teritoriul statului reclamant, membru al Uniunii Europene.

La data de 09-06-2017 Alineatul (1) din Articolul 66 , Capitolul IX a fost modificat de Punctul 9, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017

(2) În cazul bunurilor culturale care fac parte din colecțiile publice prevăzute la [art. 60 alin. \(1\) lit. c\)](#), precum și pentru bunurile ecleziastice care, în statele membre ale Uniunii Europene, fac obiectul unei protecții speciale, în conformitate cu legile naționale, acțiunea în restituire se prescrie în termen de 75 de ani, cu excepția statelor membre ale Uniunii Europene în care acțiunea este imprescriptibilă sau în cazul acordurilor bilaterale încheiate de România cu statele membre ale Uniunii Europene, care stabilesc un termen mai mare de 75 de ani.

Articolul 67

(1) Curtea de Apel București hotărăște restituirea bunului cultural dacă s-a stabilit că bunul care face obiectul acțiunii în restituire este un bun cultural în sensul [art. 60](#) și că părăsirea teritoriului național al statului membru al Uniunii Europene are caracter ilegal, în condițiile [art. 61](#).

(2) În condițiile [alin. \(1\)](#), instanța hotărăște acordarea unei despăgubiri echitabile posesorului bunului cultural, precum și instituției specializate care a efectuat măsurile de conservare prevăzute la [art. 62 alin. \(2\)](#) și la [art. 63 alin. \(2\)](#), după caz. Acordarea despăgubirii posesorului este dispusă numai în cazul depunerii de către acesta a tuturor diligențelor cu ocazia achiziționării bunului cultural respectiv.

(3) Sentința Curții de Apel București prin care se dispune restituirea bunului cultural și acordarea despăgubirilor prevăzute la [alin. \(2\)](#) poate fi atacată cu recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție în termen de 15 zile de la comunicare. Înalta Curte de Casație și Justiție va judeca recursul de urgență.

(3[^]1) Pentru a determina dacă posesorul a depus diligența necesară, se ține cont de toate circumstanțele achiziției, în special de documentația privind proveniența bunului, de autorizațiile de ieșire necesare în temeiul legislației statului membru solicitant, de natura părților, de prețul plătit, de eventuala consultare de către posesor a registrelor accesibile privind bunurile culturale furate și de orice informații pertinente pe care acesta ar fi putut să le obțină în mod rezonabil sau de orice alt demers pe care o persoană rezonabilă l-ar fi întreprins în aceleași circumstanțe.

La data de 09-06-2017 Articolul 67 din Capitolul IX a fost completat de Punctul 10, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017

(4) În cazul admiterii recursului prevăzut la [alin. \(3\)](#), Înalta Curte de Casație și Justiție, casând sentința, va rejudeca litigiul în fond.

(4¹) În caz de donație sau de succesiune, posesorul nu poate beneficia de un statut favorabil față de persoana de la care a achiziționat bunul cu acest titlu.

La data de 09-06-2017 Articolul 67 din Capitolul IX a fost completat de Punctul 11, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017

(5) Plata despăgubirilor prevăzute la [alin. \(2\)](#) cade în sarcina statului membru al Uniunii Europene reclamant, se efectuează în momentul remiterii materiale a bunului care a făcut obiectul acțiunii în restituire și trebuie să acopere, după caz:

a) cheltuielile efectuate de posesorul de bună-credință în legătură cu achiziționarea și conservarea bunului cultural;

b) cheltuielile efectuate de instituția specializată în legătură cu conservarea bunului cultural.

(5¹) Ministerul Culturii și Identității Naționale ia măsuri pentru restituirea către statul reclamant a bunului cultural care a părăsit ilegal teritoriul acestuia, în vederea efectuării de către statul reclamant a plății despăgubirilor acordate de instanța de judecată posesorului sau deținătorului de bună-credință, precum și instituției specializate care a efectuat cheltuielile privind conservarea bunului cultural.

La data de 09-06-2017 Articolul 67 din Capitolul IX a fost completat de Punctul 12, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017

(6) Cheltuielile ce decurg din executarea hotărârii judecătorești prin care se restituie bunul cultural cad în sarcina statului membru al Uniunii Europene reclamant.

(7) Dreptul statului membru al Uniunii Europene reclamant de a intra în posesia bunului cultural care face obiectul restituirii se prescrie în termen de 3 ani de la data la care hotărârea judecătorească prin care se dispune restituirea bunului respectiv a rămas definitivă și irevocabilă, dacă în acest termen statul membru reclamant nu plătește despăgubirile prevăzute la [alin. \(2\)](#).

Articolul 68

Statul membru al Uniunii Europene reclamant are dreptul la acțiunea în regres împotriva persoanei responsabile de ieșirea ilegală a bunului cultural de pe teritoriul său, în cazul în care bunul cultural a fost restituit conform [art. 67 alin. \(1\)](#), precum și atunci când statul respectiv a plătit despăgubirile prevăzute la [art. 67 alin. \(2\)](#).

Articolul 69

Exercitarea dreptului de a introduce acțiunea în restituire nu aduce atingere dreptului statului membru al Uniunii Europene reclamant și, după caz, al proprietarului bunului cultural care a părăsit ilegal teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene de a formula alte acțiuni, civile sau penale, în conformitate cu legislația națională a statului respectiv.

Capitolul X

Recuperarea bunurilor culturale mobile care au părăsit ilegal teritoriul României

Articolul 70

(1) Ministerul Culturii poate cere oricărui stat, în condițiile legii, efectuarea de cercetări în vederea descoperirii locului unde se află, precum și a identificării posesorului sau deținătorului unui anume bun cultural care a părăsit ilegal teritoriul României; cererea trebuie să cuprindă date cu privire la descrierea bunului cultural, precum și informații cu privire la localizarea prezumtivă a bunului cultural în cauză.

(2) Acțiunea în restituirea bunului cultural care a părăsit ilegal teritoriul statului român poate fi introdusă de Ministerul Culturii.

(3) Bunurile culturale care fac obiectul prezentului capitol sunt prevăzute la [art. 60](#).

La data de 09-06-2017 Alineatul (3) din Articolul 70 , Capitolul X a fost modificat de Punctul 13, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017

(4) Recuperarea bunului cultural astfel identificat în condițiile [alin. \(1\)](#) se realizează conform procedurilor legale convenite între părți.

(5) Prevederile [art. 61](#) se aplică în mod corespunzător bunurilor culturale mobile din România care fac obiectul prezentului capitol.

(6) Înainte de a introduce acțiunea în restituire, Ministerul Culturii și Identității Naționale poate decide participarea la o procedură de arbitraj, în conformitate cu legislația internă a statului membru solicitat.

La data de 09-06-2017 Articolul 70 din Capitolul X a fost completat de Punctul 14, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017

Articolul 71

La data de 09-06-2017 Alineatul (1) din Articolul 71 , Capitolul X a fost abrogat de Punctul 15, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017

(2) Ministerul Culturii ia măsuri pentru revenirea în țară a bunurilor culturale care au părăsit ilegal teritoriul statului român, precum și pentru efectuarea de către statul român a părții despăgubirilor acordate de instanța de judecată posesorului sau deținătorului bunului, precum și instituției specializate care a efectuat cheltuielile privind conservarea bunului cultural.

Articolul 72

Ministerul Culturii are dreptul la acțiune în regres împotriva persoanei responsabile de ieșirea ilegală a bunului cultural de pe teritoriul statului român, în cazul în care bunul cultural a fost recuperat, iar statul român a fost obligat la plata unor despăgubiri posesorului sau detentorului și, după caz, instituției specializate care a efectuat cheltuielile privind conservarea materială a bunului cultural.

Articolul 73

(1) Ministerul Culturii și Identității Naționale va notifica, inclusiv prin intermediul I.M.I., autorităților competente ale statelor membre ale Uniunii Europene cu privire la recuperarea bunurilor culturale ce au părăsit ilegal teritoriul României.

(2) Ministerul Culturii și Identității Naționale va utiliza I.M.I., după caz, pentru a difuza informații relevante privind bunurile culturale care au fost furate sau care au părăsit ilegal teritoriul României.

La data de 09-06-2017 Articolul 73 din Capitolul X a fost modificat de Punctul 16, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017

Capitolul XI Contravenții și infracțiuni

Secțiunea 1 Contravenții

Articolul 74

Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, materială, civilă, contravențională sau penală, după caz.

Articolul 75

(1) Constituie contravenții, dacă nu sunt săvârșite astfel încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni, următoarele fapte:

- a) nerespectarea de către persoanele fizice sau juridice de drept privat a termenului și a condițiilor prevăzute la [art. 43 alin. \(1\)](#);
- b) nerespectarea de către persoanele fizice sau juridice a termenului stabilit la [art. 43 alin. \(2\)](#) privind comunicarea pierderii, furtului, distrugerii totale sau parțiale a unui bun cultural mobil clasat;
- c) nerespectarea de către operatorii economici autorizați în comercializarea bunurilor culturale mobile a obligației de a afișa la loc vizibil normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile, prevăzute la [art. 35 alin. \(3\)](#);
- d) nerespectarea de către operatorii economici autorizați în comercializarea bunurilor culturale mobile a obligației de înștiințare despre existența unor bunuri culturale mobile susceptibile să fie clasate, în termenul și condițiile prevăzute la [art. 35 alin. \(5\)](#);
- e) nerespectarea de către persoanele fizice a obligației de predare a unui bun cultural mobil descoperit întâmplător, în termenul prevăzut la [art. 49 alin. \(1\)](#);
- f) neîndeplinirea de către proprietari, de titularii altor drepturi reale, de titularii drepturilor de administrare sau de deținătorii cu orice titlu ai bunurilor mobile clasate a obligațiilor prevăzute la [art. 23 alin. \(1\) lit. a\)](#), c)-f);
- g) neîndeplinirea de către autorități a obligațiilor ce le revin potrivit prevederilor [art. 22 alin. \(2\)](#);
- h) înființarea și funcționarea operatorilor economici specializați în comercializarea bunurilor culturale mobile, fără autorizarea Ministerului Culturii, emisă potrivit [art. 35 alin. \(2\)](#);
- i) neîndeplinirea de către operatorii economici autorizați în comercializarea bunurilor culturale mobile a obligației de a întocmi registrul prevăzut la [art. 35 alin. \(4\)](#);

j) nerespectarea de către operatorii economici autorizați în comercializarea bunurilor culturale mobile a termenului și condițiilor prevăzute la [art. 35 alin. \(7\)](#) privind punerea în vânzare a bunurilor culturale mobile clasate în tezaur;

k) executarea copiilor, mulajelor, tirajelor postume și facsimilelor de pe bunuri culturale mobile clasate, de către persoanele fizice sau juridice, fără respectarea dispozițiilor [art. 26 alin. \(1\)](#);

l) realizarea de către persoanele fizice sau juridice de reproducere prin mijloace foto, video sau numerice de pe bunuri culturale mobile clasate, fără acordul scris al titularului dreptului de administrare sau al proprietarului bunului reprodus, potrivit [art. 27 alin. \(3\)](#);

m) utilizarea de către persoanele fizice sau juridice de tehnici neadecvate de reproducere, de natură să afecteze integritatea sau calitatea bunurilor culturale mobile clasate, potrivit [art. 27 alin. \(4\)](#);

n) neîndeplinirea de către proprietarii și titularii dreptului de administrare a bunurilor culturale mobile clasate a obligației prevăzute la [art. 23 alin. \(2\) lit. b\)](#);

o) restaurarea bunurilor culturale mobile clasate în tezaur, fără avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor ori în afara laboratoarelor sau atelierelor autorizate, potrivit [art. 29](#);

p) efectuarea oricăror lucrări care pot afecta situl arheologic, înaintea obținerii certificatului privind eliberarea terenului de sarcină arheologică potrivit [art. 48 alin. \(6\)](#);

r) împiedicarea efectuării cercetărilor pentru eliberarea terenului de sarcină arheologică potrivit [art. 48 alin. \(6\)](#).

(2) Contravențiile prevăzute la [alin. \(1\) lit. a\)](#) și b) se sancționează cu amendă de la 2.000 lei la 10.000 lei.

(3) Contravențiile prevăzute la [alin. \(1\) lit. c\)-f\)](#) se sancționează cu amendă de la 4.000 lei la 20.000 lei.

(4) Contravențiile prevăzute la [alin. \(1\) lit. g\)-r\)](#) se sancționează cu amendă de la 6.000 lei la 24.000 lei.

(5) Amenzile contravenționale pot fi aplicate și persoanelor juridice.

(6) Limitele amenzilor contravenționale se actualizează prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 76

Copiile, mulajele, tirajele postume, facsimilele și reproducerile prin mijloace foto, video, numerice sau prin alte mijloace, executate cu încălcarea dispozițiilor [art. 26](#) ori ale [art. 27 alin. \(3\)](#), se confiscă de către agentul constator și se transmit în administrarea unor instituții publice specializate, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

Articolul 77

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la [art. 75](#) se fac de specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, care, la cererea lor, vor fi asistați de organele de poliție.

Articolul 78

(1) Împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii se poate face plângere în termen de 15 zile de la comunicare.

(2) Plângerea împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii se soluționează de către instanța judecătorească în a cărei rază teritorială a fost săvârșită contravenția.

Articolul 79

(1) Prevederile prezentei legi, referitoare la contravenții, se completează cu dispozițiile [Ordonanței Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificările și completările ulterioare, cu excepția [art. 28](#) și [29](#).

(2) Amenzile se fac venit la bugetul de stat.

Secțiunea a 2-a Infrațiuni

Articolul 80

Executarea în scopuri comerciale de copii, mulaje, tiraje postume sau facsimile de pe bunuri culturale mobile clasate, fără acordul scris al titularului dreptului de administrare ori al proprietarului, potrivit [art. 27 alin. \(1\)](#) sau [\(2\)](#), după caz, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 81

Executarea de falsuri ale bunurilor culturale mobile clasate, în scopuri comerciale sau dacă au fost expuse în public, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Articolul 82

Degradarea, aducerea în stare de neîntrebuințare ori distrugerea, din culpă, a unui bun cultural mobil clasat constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

Articolul 83

- (1) Efectuarea de operațiuni de export ilegal se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
- (2) Dacă fapta prevăzută la [alin. \(1\)](#) a avut ca urmare pierderea unui bun cultural mobil clasat, pedeapsa este închisoarea de la un an la 5 ani.
- (3) Tentativa se pedepsește.

Articolul 84

- (1) Efectuarea fără drept a oricăror operațiuni de export definitiv având ca obiect bunuri culturale mobile clasate constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani.
- (2) Tentativa se pedepsește.

Articolul 85

- (1) Introducerea pe teritoriul statului român, precum și deținerea, comercializarea, organizarea de expoziții sau orice operație privind circulația bunurilor culturale mobile ori provenite din dezmembrarea de bunuri culturale imobile, care fac parte din patrimoniul cultural al unui stat străin, conform dispozițiilor legale ale statului respectiv, și care au fost exportate ilegal, se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
- (2) Bunurile prevăzute la [alin. \(1\)](#) se indisponibilizează și vor fi transmise unor instituții specializate, în vederea conservării și restituirii statului din al cărui patrimoniu cultural fac parte.
- (3) Tentativa se pedepsește.

Articolul 86

Executarea de către persoanele fizice, fără acreditare și certificat de liberă practică, având cunoștință de necesitatea deținerii lor, a unor lucrări de conservare sau de restaurare de bunuri culturale mobile clasificate ca atare constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

Articolul 87

Funcționarea fără autorizația emisă în condițiile prezentei legi a laboratoarelor sau atelierelor care execută lucrări de restaurare și conservare a bunurilor culturale mobile clasate constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

Articolul 88

Topirea sau modificarea, sub orice formă, a bunurilor culturale mobile clasate, care sunt deținute cu orice titlu de Banca Națională a României, de Monetăria Statului sau de celelalte bănci constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

Articolul 89

Bunurile prevăzute la [art. 80](#), [art. 83 alin. \(1\)](#) și [art. 84 alin. \(1\)](#) se confiscă și se transmit în administrare instituțiilor publice specializate, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

Capitolul XII Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 90

(1) În termen de 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I*), Ministerul Culturii va emite, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor:

Notă *) Prezenta lege a fost publicată la data de 27 octombrie 2000 în Monitorul Oficial al României, Partea I.

- a) Normele de clasare a bunurilor culturale mobile;
 - b) Normele de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate;
 - c) Normele de conservare și restaurare a bunurilor culturale aflate în colecții publice;
 - d) Normele de acreditare a experților;
 - e) Normele de acreditare a specialiștilor;
 - f) Normele de acreditare a conservatorilor și restauratorilor;
 - g) Normele privind autorizarea laboratoarelor și a atelierelor de conservare și restaurare;
 - h) Normele metodologice privind exportul definitiv sau temporar al bunurilor culturale mobile;
 - i) Normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile.
- (2) Normele prevăzute la [alin. \(1\) lit. a\)-h\)](#) vor fi aprobate prin ordin al ministrului culturii și vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- (3) Normele prevăzute la [alin. \(1\) lit. i\)](#) vor fi aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 91

În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi*), Ministerul Culturii va institui următoarele registre:

Notă *) A se vedea nota de subsol de la [art. 56 alin. \(2\)](#).

- a) Registrul experților, în care vor fi înscrise persoanele acreditate ca experți pentru domeniile prevăzute la [art. 3](#);
- b) Registrul conservatorilor și restauratorilor;
- c) Registrul bunurilor culturale distruse, furate, dispărute sau exportate ilegal.

Articolul 92

(1) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi*) instituțiile publice specializate sunt obligate să prezinte Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor propuneri în legătură cu clasarea în tezaur a bunurilor culturale mobile deținute.

Notă *) A se vedea nota de subsol de la [art. 56 alin. \(2\)](#).

(2) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi*) cultele religioase, precum și instituțiile publice nespecializate sunt obligate să depună la serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii în a căror rază teritorială își au sediul inventarul de bunuri culturale mobile deținute, în vederea efectuării operațiunilor de clasare.

Notă *) A se vedea nota de subsol de la [art. 56 alin. \(2\)](#).

(3) Termenul de finalizare a procedurii de clasare este de 6 luni pentru bunurile culturale mobile prevăzute la [alin. \(1\)](#) și (2), care sunt supuse acestei proceduri în primele 9 luni de aplicare a prezentei legi.

Articolul 93

(1) Bunurile culturale mobile depuse în custodia unor instituții publice după data de 31 decembrie 1947 vor fi restituite de către instituțiile deținătoare persoanelor fizice sau juridice care le-au depus, potrivit dreptului comun, la cererea scrisă a acestora, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(2) Bunurile culturale mobile preluate înainte de 6 septembrie 1940 de autorități ale statului nu pot fi revendicate; bunurile culturale mobile preluate ilegal de autorități ale statului după data de 6 septembrie 1940 pot fi revendicate de proprietarii de drept și vor fi restituite acestora de către instituțiile care le dețin, pe baza unei hotărâri judecătorești definitive. Acțiunile în justiție pentru revendicare sunt scutite de taxe judiciare de timbru. Instituțiile deținătoare de arhive privind bunurile culturale mobile sunt obligate să permită accesul la documentele privind proveniența și preluarea acestora.

(3) Bunurile culturale mobile clasate, care fac obiectul restituirii în condițiile [alin. \(2\)](#), pot fi transmise proprietarilor de drept numai după garantarea în scris, de către aceștia, a respectării dispozițiilor prezentei legi.

(4) În cazul în care obiectul restituirii prevăzut la [alin. \(2\)](#) îl reprezintă colecții formate din mai multe bunuri culturale mobile aflate în procedură de clasare, acestea pot fi retrocedate proprietarilor, anual, pe părți din colecții, pe măsură ce acestea au fost clasate.

Articolul 94

(1) Operele de artă plastică și fotografică, operele de artă decorativă sau de cult, operele cu caracter etnografic, ale meșteșugarilor populari, precum și alte opere create de autori în viață nu pot face obiectul clasării.

(2) Bunurile culturale prevăzute la [alin. \(1\)](#) pot fi exportate definitiv sau temporar fără nicio restricție.

Articolul 95

În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi*) declarațiile persoanelor fizice, precum și fișierele alfabetice sau pe domenii, completate ca urmare a aplicării prevederilor [Legii nr. 63/1974](#) privind ocrotirea patrimoniului cultural național al Republicii Socialiste România, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 137 din 2 noiembrie 1974, abrogată prin [Decretul nr. 90/1990](#) privind înființarea și organizarea Comisiei Muzeelor și Colecțiilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 20 din 6 februarie 1990, aflate în păstrarea serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și a Institutului Național al Patrimoniului, se inventariază, se sigilează și se predau Arhivelor Naționale.

Notă *) A se vedea nota de subsol de la [art. 56 alin. \(2\)](#).

Articolul 96

În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi*), în cadrul Inspectoratului General al Poliției Române din Ministerul Afacerilor Interne se organizează structuri specializate în prevenirea, descoperirea și urmărirea faptelor ilegale la regimul bunurilor care fac parte din patrimoniul cultural național mobil.

Notă *) A se vedea nota de subsol de la [art. 56 alin. \(2\)](#).

Articolul 97

În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi*) Ministerul Finanțelor Publice, cu avizul Ministerului Culturii, va crea, în cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, structuri specializate în prevenirea și combaterea traficului ilegal cu bunuri culturale mobile.

Notă *) A se vedea nota de subsol de la [art. 56 alin. \(2\)](#).

Articolul 98

Ministerul Culturii, Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Apărării Naționale vor asigura, printr-un program de acțiuni coordonate, protecția și integritatea bunurilor culturale mobile clasate, aflate în instituții specializate și nespecializate, în instituții de cult, precum și în colecții private, împotriva riscurilor ce decurg din calamități naturale, tulburări publice sau conflicte armate.

Articolul 99

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 90 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I**).

Notă **) A se vedea nota de subsol de la [art. 90 alin. \(1\)](#).

(2) La aceeași dată se abrogă dispozițiile art. 2 alin. 2, art. 3-5, [art. 9, 11 și 12 din Ordonanța Guvernului nr. 27 /1992](#) privind unele măsuri pentru protecția patrimoniului cultural național, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 215 din 28 august 1992, aprobată cu modificări prin [Legea nr. 11/1994](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 14 martie 1994, și dispozițiile art. 3 lit. a) și b), art. 4, 6, art. 8 alin. (1) lit. d), art. 9 lit. b) și d), art. 11, 15, 20, 25, art. 27 alin. (1), art. 28 și ale [art. 30 alin. \(1\) din Ordonanța Guvernului nr. 68/1994](#) privind protejarea patrimoniului cultural național, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 31 august 1994, aprobată și modificată prin [Legea nr. 41/1995](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 30 mai 1995, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

La data de 09-06-2017 Anexa a fost abrogată de [Punctul 17, Articolul I din LEGEA nr. 123 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 06 iunie 2017](#)